

Det er det konforme syn som er naivt

Intervju med **Marianne Bratteli** 25.9.09

JOS: Når så du verk av Bendik Riis første gang?

MB: Jeg vokste opp i Oslo og gikk på utstillinger allerede fra jeg var barn, så jeg tror jeg var ganske ung, jeg var vel tenåring kanskje da jeg så verk av han. Jeg vet ikke helt hvor, men det kan ha vært på Kunstnernes hus og siden på Galleri Dobloug.

JOS: Var det på Høstutstillingen?

MB: Jeg har sett bildene hans flere ganger på Høstutstillingen. En gang så jeg ham selv også, han hadde en tegning på utstillingen og jeg sto med en venninne foran den og snakket om den. Da stilte han seg bak oss for å høre hva vi sa og så veldig lur ut.

JOS: Er det bestemte bilder som har gjort inntrykk på deg?

MB: Jeg tror at bildene hans gjorde inntrykk på meg ganske tidlig, men jeg var ikke sikker på om jeg likte dem, jeg ble litt skremt av intensiteten. Etterhvert er jeg blitt veldig begeistret for alle hans bilder. De gjør inntrykk på meg, Det gjelder også de store verkene som *Castraktion* og *Bendik og Årolilja*. For meg er han den største norske kunstner etter Munch.

JOS: Hva er du særlig fester deg ved når det gjelder hans kunst?

MB: Jeg var på et tidlig tidspunkt ganske opptatt av folkekunst og studerte på et tidspunkt folkeminne også. Jeg fulgte kurs i rosemaling, gikk på Kunstindustrimuseet og så på teppene der - jeg likte forresten Hannah Ryggen godt, og besøkte Folkemuseet for å se gammel kirkekunst.. Men jeg forbinder Bendik Riis med europeisk kunst også, Dürer og Holbein for eksempel. Likeså italienske renessansemalere. Det er ikke så lett å sette ord på det som fascinerer meg i hans bilder, men jeg synes at det er en helt spesiell og følsom verden. Rar og veldig komplisert, av og til overvakker og av og til brutal. Det er mye mystikk i bildene hans også, som i mye av folkekunsten, og jeg er selv opptatt av det religiøse og ble selv katolikk. Riis levde jo et komplisert liv, men jeg synes det også er mye humor i bildene hans, og mange lag. Det er et veldig intelligent blikk bak der. Når han lager disse bildene føler jeg at han også tenker på tilskueren. Han er bevisst at noen skal se det. Det er et spill med betrakteren som jeg opplever som dobbelt og intelligent. På en måte føler jeg at han gjør narr av tilskueren. Mange omtaler han som naiv, men på en måte føler jeg at det er tilskueren som blir naiv. Det har også noe med måten han skriver navnet sitt, det er tilsynelatende naivt, men det er noe annet i det, jeg tenker at det er et pek i det. Det er det mer konforme syn som er naivt.

JOS: Er det andre aspekter ved hans billedverden som treffe deg?

MB: Jeg tenker at en del av mine bilder er preget av at jeg vokste opp i etterkrigstiden og hadde en far som satt i konsentrasjonsleir, og jeg forbinder en del av hans kunst med etterkrigstid. Noe annet er at jeg vokste opp i et miljø hvor tradisjonelt kvinnelige sysler som broderi osv. var nokså fraværende og selv var jeg ikke noe flink til slikt. I mine bilder har jeg alltid vært tiltrukket av den verdenen, men da med et mer avstandsblikk. Jeg opplever Bendik Riis som tildels feminin, i fargebruk, strek osv. og vil tro at han har vært opptatt av slike ting. Jeg føler at jeg selv var avskåret fra en sånn litt gammeldags kvinneverden. I forhold til måten jeg selv maler på er han mer forfinet og mentalt spent. Mine bilder er også intense, men de er allikevel mer jordaktige kanskje.. For meg er det å arbeide med bilder veldig helbredende. Det med å være mentalt ustabil er ikke noe helt ukjent for meg, men jeg tror at mange av bildene mine har et slags "sunt" uttrykk.